

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för språk

1TYÄ2U Tyska II - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 22,5
högskolepoäng

German II - for Upper Secondary School Teachers, 22.5 credits

Huvudområde

Tyska

Ämnesgrupp

Tyska

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2020-09-22.

Reviderad 2025-05-21. Redaktionella ändringar, innehåll och examination.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2026.

Förkunskaper

Tyska I – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 1–30 hp eller motsvarande.

Mål

Delkurs 1: Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- analysera och tillämpa tyska språkets strukturer, även i relation till språklig variation och stilnivå,
- använda korrekt grammatisk terminologi i analysen av kontrastiva skillnader mellan tyskan och svenskan,

- uttrycka sig skriftligt på i huvudsak idiomatisk tyska i berättande och argumenterande texter.

Delkurs 2a: Tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria, 4,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- i stora drag redogöra för de tyskspråkiga ländernas litteratur och kultur och deras utveckling,
- tolka kortare prosatexter och utvald lyrik från olika tidsepoker,
- diskutera olika frågor med anknytning till tidstypiska samhällsfenomen.

Delkurs 2b: Textstudium med muntliga övningar, 3 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- analysera och förstå innehållet i en text med avseende på såväl tidsbundna som stilistiskt typiska drag, samt kunna relatera texten till historiska, politiska och kulturella företeelser i samtiden,
- muntligt diskutera texter och argumentera för sina ställningstaganden på i huvudsak korrekt tyska.

Delkurs 3: Didaktik II och vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för aktuella språkinläringsteorier och koppla dem till undervisningspraktik,
- formulera didaktiska frågeställningar utifrån kurslitteraturen och diskutera dem med hjälp av relevant terminologi,
- planera och utvärdera undervisningsuppgifter i enlighet med gällande styrdokument,
- redogöra för grundläggande arbetssätt med vetenskapliga texter och tillämpa formella aspekter av vetenskapligt skrivande.

Innehåll

Kursen erbjuder allsidig träning av färdigheter för att kunna använda det tyska språket, både skriftligt och muntligt. Kursens innehåll fokuserar på de tyskspråkiga ländernas litteratur och kultur, både ur ett aktuellt och ur ett historiskt perspektiv. Kursens delkurser behandlar det tyska språkets utveckling och användning i vetenskapliga sammanhang, samt de tyskspråkiga ländernas samhällsförhållanden, både ur ett aktuellt och ur ett historiskt perspektiv. I profilkursen förbereds studenten för verksamhet som lärare i tyska på grundskola eller gymnasium. Kursen ger såväl muntliga som skriftliga språkfärdigheter i tyska samt kunskaper om de tyskspråkiga ländernas nutida kulturella, politiska och sociala förhållanden. I profilkursen förbereds studenten för verksamhet som lärare i tyska på grundskola eller gymnasium.

Delkurs 1: Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Grammatik II, 5 hp

Momentet utgör en fördjupning av de under termin 1 inhämtade kunskaperna i tysk grammatik och grammatisk terminologi. Även inomspråklig variation behandlas, såsom olika uttryckspreferenser beroende på stilnivå. I momentet belyses även skillnader mellan tyskan och svenskan, både vad gäller grundläggande grammatiska skillnader och olika uttryckspreferenser.

Skriftlig produktion, 2,5 hp

Momentet är en praktisk tillämpning av de grammatikkunskaper som behandlas i momentet Grammatik II där den studerande skriver kortare texter på tyska av allmän karaktär. I momentet tillämpas processkrivning med kontinuerlig bearbetning av texterna.

Delkurs 2a: Tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria, 4,5 hp

Delkursen innehåller en översikt över de tyskspråkiga ländernas litteratur- och kulturhistoria. Delkursen tematiserar även karaktäristiska textutdrag, tidstypisk lyrik och musikaliska uttryck.

Delkurs 2b: Textstudium med muntliga övningar, 3 hp

I delkursen studeras skönlitteratur från olika epoker. Texterna analyseras efter grundlig läsning och diskuteras i seminarieform. De äldre verken läses främst ur litteratur- och kulturhistorisk synvinkel.

Delkurs 3: Didaktik II och vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

Delkursen bygger på delkursen Språkdidaktisk introduktion och innehåller aktuella språkinläringsteorier med betoning på främmandespråksinläring. Språkdidaktiska teman och frågeställningar behandlas och sätts i relation till metodiska förslag för undervisningen, däribland bedömning och analys av andraspråksproduktioner. Gällande styrdokument diskuteras, och utvärdering och planering av undervisningsuppgifter med anknytning till lärarprofessionen sker i relation till dessa. De språkdidaktiska temana aktualiseras också i en mindre undersökning där de studerande tränas i vetenskapligt skrivande och vetenskapligt förhållningssätt.

Professionsbas och professionell progression

Delkursen är en fortsättning på Språkdidaktisk introduktion från Tyska I och förbereder de studerande både teoretiskt och praktiskt för den kommande verksamhetsförlagda utbildningen. De studerande bygger vidare på sina ämneskunskaper från föregående termin och kopplar dem samtidigt till språkdidaktiska frågeställningar och metoder och fortsätter därmed att utveckla den professionalitet som krävs för att undervisa tyska i det svenska skolsystemet.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

Delkursen Didaktik II behandlar vetenskapliga förhållningssätt vad gäller språkdidaktiska teorier. Delkursen behandlar även vetenskapligt skrivande. Delkursen anknyter till pågående forskningsprojekt inom andraspråksinläring, där den studerande tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt. Det vetenskapliga förhållningssättet utvecklas även inom de språk- och litteraturvetenskapligt orienterade delkurserna.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, lektionaundervisning, seminarier samt gruppövningar. Undervisning sker även via universitetets lärplattform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1: Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Delkursens moment examineras genom skriftlig tentamen (5 hp), samt genom skriftliga

inlämningsuppgifter (2,5 hp).

Delkurs 2a: Tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria, 4,5 hp

Delkursen examineras genom muntlig tentamen.

Delkurs 2b: Textstudium med muntliga övningar, 3 hp

Delkursen examineras genom muntlig tentamen.

Delkurs 3: Didaktik II och vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

Delkursen examineras genom muntlig redovisning vid ett examinationsseminarium samt ett självständigt skriftligt arbete av vetenskaplig karaktär som anknyter till innehållet i delkursen.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Övrigt

Eventuella utgifter i samband med fältstudiedagar står den studerande själv för.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Grammatik II, 5 hp

Klingeman, Ulrike, Magnusson, Gunnar & Didon, Sybille. 2014. *Den tyska grammatiken*. Stockholm: Sanoma utbildning. 272 s.

Referenslitteratur

Florby, Gunilla & Fält, Erik. Senaste upplagan. *Grammatiskt ABC. Grammatiska termer och begrepp för effektiva språkstudier*. Uppsala: Scripta textproduktion. 72 s.

Skriftlig produktion, 2,5 hp

Material som tillhandahålls av institutionen. 30 s.

Den studerande rekommenderas att därutöver använda sig av nedanstående källor:

Digitala ordböcker och korpusar: dwds.de; duden.de; linguee.de, bab.la, dict.leo.org. Nationalencyklopedins tysk-svenska/svensk-tyska ordbok (gratis tillgång för studerande via universitetsbiblioteket).

Duden 9. Das Wörterbuch der sprachlichen Zweifelsfälle. Richtiges und gutes Deutsch. Senaste upplagan. Mannheim: Dudenverlag.

Delkurs 2a: Tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria, 4,5 hp

Packalén, Sture. Senaste upplagan. *Literatur und Leben. Deutschsprachige Literatur von 750 bis 2000*. Stockholm: Liber. 301 s. (Distribution: fulltext tillgänglig i www.divaportal.org)

Referenslitteratur

Bode, Dietrich (red.). Senaste upplagan. *Deutsche Gedichte. Eine Anthologie*. Stuttgart: Reclam. 50 s. i urval.

Packalén, Sture. Senaste upplagan. Tysk litteratur: från Hildebrandssången till Kanak Sprak. Stockholm: Carlsson. 437 s.

Delkurs 2b: Textstudium med muntliga övningar, 3 hp

Hauptmann, Gerhart. Senaste upplagan. *Bahnwärter Thiel*. Stuttgart: Reclam. 48 s.

Kafka, Franz. Senaste upplagan. *Das Urteil/Die Verwandlung*. Originalfassung. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch. 112 s.

Keller, Gottfried. Senaste upplagan. *Kleider machen Leute*. Husum: Hamburger Lesehefte. 48 s.

Keun, Irmgard. Senaste upplagan. *Gilgi, eine von uns*. Berlin: Ullstein. 262 s.

Delkurs 3: Didaktik II och vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

Fredriksson, Christine & Rosén, Christina. Språk- och skrivutveckling. Ingår i: *Skriftlig produktion och interaktion*. Skolverkets lärportal. Moderna språk, 2019.

https://larportalen.skolverket.se/#/modul/1a-moderna-sprak/Grundskola/911-skriftlig-produktion-och-interaktion/del_01/

Lundahl, Bo. 2012 års upplaga el senare. *Engelsk språkdiraktik: texter, kommunikation, språkutveckling*. Lund: Studentlitteratur. 150 s. i urval.

Marx Åberg, Angela. Uppgift eller upplevelse? Om läsuppgifters roll vid läsning av litterära texter i språkundervisning. I: Tornberg, Ulrika, Malmkvist, Anita, Valfridsson, Ingela (red.). Senaste upplagan. *Språkdiraktiska perspektiv. Om undervisning och lärande i främmande språk*. Stockholm: Liber. 16 s.

Roche, Jörg. Senaste upplagan. *Fremdsprachenerwerb – Fremdsprachendidaktik*. A. Francke Verlag. 50 s. i urval.

Rosén, Christina & Fredriksson, Christine (2022). Gymnasieelevers arbete med och attityder till processkrivning i moderna språk. *HumaNetten*, Nr 48 (2022), 198-224. <https://open.lnu.se/index.php/hn/issue/view/190/89>

Rosén, Christina. Informationsstruktur i andraspråkstexter. Vad är det som gör att svenska låter som svenska och tyska som tyska? I: Tornberg, Ulrika, Malmkvist, Anita, Valfridsson, Ingela (red.). Senaste upplagan. *Språkdiraktiska perspektiv. Om undervisning och lärande i främmande språk*. Stockholm: Liber. 10 s.

Skolverket. *Betyg och prövning – kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning*. Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Skolverket. 2022. *Kommentarmaterial till kursplanen i moderna språk. Grundskolan*. Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Skolverket. 2022. *Kursplan Moderna språk (grundskolan)*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket. 2021. *Kommentarmaterial till ämnesplanerna i moderna språk och engelska. Gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå*.

Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Skolverket. 2025. *Ämnesplaner Moderna språk (gymnasieskolan)*. Stockholm: Skolverket.

Tornberg, Ulrika. Senaste upplagan. *Språkdiraktik*. Malmö: Gleerups. 50 sidor i urval.

Stencilmaterial som tillhandahålls av institutionen. Ca 50 s.